

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
UBN 2023-60	2023-03-30	Utbildningsnämnden	Utbildningsnämnden	Veronica Grimheden Myhrström
Plan	Lokal krisplan för utbildningsnämnden			

Lokal krisplan för utbildningsnämnden

Dokumentets syfte

Utbildningsnämndens krisplan syftar till att tydliggöra ansvar, organisation och funktioner för krisledning på lokal nivå.

Dokumentet gäller för

Utbildningsnämndens ansvarsområden och uppgifter inom skolformer och verksamheter som är angivna i nämndens reglemente.

Innehållsförteckning

Sveriges krisberedskap och kommuners ansvar	2
Grundläggande principer för Sveriges krisberedskap.....	2
Kommuners ansvar	3
Nacka kommuns övergripande krisberedskap	3
Kriskommunikation.....	3
Utbildningsnämndens krisberedskap	4
Ansvarsområden.....	4
Krishanteringsförmåga.....	4
Krisledningsgrupp.....	5
Risk- och sårbarhetsanalys - kontinuitetsplan.....	5
Prioriterade uppgifter.....	5

Sveriges krisberedskap och kommuners ansvar

”Staten med riksdag, regering, nationella myndigheter, länsstyrelser likaväl som kommuner, regioner, och näringsliv har olika roller och ansvar vid en kris. Det är allas ansvar att, så långt det är möjligt, genomföra sin verksamhet i normal omfattning. Verksamheter som inte tål avbrott måste identifieras och säkerställas.”¹

Krisberedskap bygger med andra ord på att samhällets normala, dagliga verksamhet förebygger och hanterar olyckor och mindre omfattande störningar. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, definierar kris och extraordinär händelse enligt nedan.

”En **kris** är en händelse i fredstid som hotar grundläggande funktioner och värden i samhällets, exempelvis elförsörjningen, människors hälsa eller frihet. Det kan handla om att väldigt många människor drabbas eller att en händelse får så stora konsekvenser att samhället inte fungerar som det ska. Kriser kommer ofta plötsligt och kräver snabba beslut samtidigt som man kanske inte har så mycket information om vad det är som har hänt.”

”En **extraordinär händelse** är en händelse som avviker från det normala och innebär en allvarlig störning eller att det finns en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner. Det kan till exempel vara extrem väderlek beroende på hur många som drabbas och vilka funktioner i samhället som blir lidande. Det kan även vara elavbrott, särskilt under vintern.”

Grundläggande principer för Sveriges krisberedskap

Ansvarsprincipen: Den som har ansvar för en verksamhet i normala situationer har motsvarande ansvar vid störningar i samhället. Aktörer har ett ansvar att agera även i osäkra lägen. Den utökade ansvarsprincipen innebär att aktörerna ska stödja och samverka med varandra.

Närhetsprincipen: Samhällsstörningar ska hanteras där de inträffar och av de som är närmast ansvariga och berörda.

Likhetsprincipen: Aktörer ska inte göra större förändringar i organisationen än vad situationen kräver. Verksamheten under samhällsstörningar ska så långt det är möjligt fungera som vid normala förhållanden.

---

¹ [Samverkan vid kris \(msb.se\)](https://www.msb.se/samverkan-vid-kris)

Kommuners ansvar

Enligt [Lagen om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap](#) ska kommuner analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys. Kommuner ska med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. Lagen syftar till att kommuner och regioner ska minska sårbarheten i sin verksamhet och ha en god förmåga att hantera krissituationer i fredstid.

Nacka kommuns övergripande krisberedskap

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för krisberedskapen i Nacka kommun. Kommunstyrelsen är tillika krisledningsnämnd som träder in och kan ta över annan nämnds ansvar vid en extraordinär händelse. Kopplat till krisledningsnämnden finns krisledningsutskottet. Se vidare *Nacka kommuns program för krisberedskap* samt *Nacka kommuns övergripande krisplan*.

Nämnderna ansvarar för att upprätthålla krisledningsarbetet inom sina respektive ansvarsområden.

Stadsledningskontoret, som består av stadsdirektören och de direktörer som stadsdirektören bedömer behövs för strategisk, övergripande styrning och ledning, utgör krisledning på central nivå. Den centrala nivån ska inrikta, samordna, stödja, följa upp och utveckla kommunens samlade säkerhetsarbete utifrån kunskap om de mest framträdande utmaningarna och behoven på övergripande nivå.

Verksamheter och enheter ansvarar för att hantera kriser och allvarliga händelser nära Nackaborna. Enhets- och verksamhetschefer ansvarar för att det finns rutiner och planer för detta.

Kriskommunikation

Kriskommunikation och krisinformation ska grunda sig på Nacka kommuns kommunikationsstrategi och anvisningar för riskkommunikation.

Information till kommuninvånarna och verksamheterna ska innehålla uppgifter om vad som har hänt och vad som kan göras för att minimera effekterna av den uppstådda krisen. Kommunikation mellan berörda aktörer inom kommunen och andra offentliga aktörer måste säkerställas för att information ska vara korrekt, enhetlig och inte motsägelsefull.

Utbildningsnämndens krisberedskap

Syftet med den lokala krisplanen är att klargöra organisation och uppgifter vid kris och extraordinär händelse. Krisplanen förtydligar ansvarsförhållanden inom utbildningsnämndens ansvarsområden liksom samarbete med andra aktörer. En risk- och sårbarhetsanalys genomförs med avseende på upprätthållande av samhällsviktiga funktioner.

Utbildningsnämndens lokala krisplan utgår från *Nacka kommuns program för krisberedskap* samt *Nacka kommuns övergripande krisplan*.

Ansvarsområden

Utbildningsnämnden är ytterst ansvarig för planering och organisering av krishantering utifrån nedanstående ansvarsområden inom skolformer och verksamheter som regleras i nämndens reglemente.

- Finansiering,
- målformulering och uppföljning utifrån nationella och kommunala mål,
- uppföljning och utvärdering av kvalitet på övergripande nivå
- kundval
- myndighetsutövning/myndighetsuppgifter inom de områden som enligt lag eller annan författning är hemkommunens/vistelsekommunens ansvar.

Krishanteringsförmåga

Utbildningsnämnden, med stöd av tjänstemannaorganisationen utbildningsenheten, ska med utgångspunkt i utbildningsnämndens ansvarsområden ha förmåga att:

- aktivera egen krisledning som kan leda och fatta beslut,
- motverka eller lindra konsekvenser av de skador som kan ha eller har inträffat,
- säkerställa att prioriterad och samhällsviktig verksamhet alltid kan upprätthållas på en godtagbar nivå,
- minimera påverkan på övrig verksamhet,
- ge kontinuerlig och korrekt information till berörda intressenter med stöd av kommunikationsenheten vid behov,
- ge utbildningsnämnden kontinuerlig och korrekt information,
- ge kontinuerlig och korrekt information till stadsledningen.

Rutiner för kommunikation vid kris eller extraordinär händelse grundar sig på Nacka kommuns kommunikationsstrategi och anvisningar för kriskommunikation.

Krisledningsgrupp

Utbildningsenheten ska i händelse av kris ha beredskap att tillsätta en krisledningsgrupp som ansvarar för krishanteringen. Hur krisledningsgruppen ska besättas beror på från krisens beskaffenhet. Om behov av förstärkning och avlösning för tjänstgörande personal krävs, gäller grundprincipen att ordinarie enhetschef alltid behåller sitt ansvar för bemanningen av utbildningsenheten.

Processägaren, det vill säga utbildnings- och arbetsmarknadsdirektören, agerar alltid krisledningschef för krisledningsgruppen. Processägaren kan utse annan person som krisledningschef. Sammansättningen av krisledningsgruppen kan förändras utifrån de krav på ledning som situationen kräver. Krisledningsgruppen kan även få stöd från funktioner i den centrala krisledningsgruppen. De roller som alltid ska utses är lednings- och loggfunktion samt kommunikationsansvarig.

Krisledningsgruppens upphörande

Krisledningen beslutar om, när och hur krisledningsgruppen ska avvecklas och återgång till normal organisation ska ske. Krisledningsgruppen ska säkerställa att

- behov av uppföljning och stöd till drabbade sker inom ordinarie organisation,
- personalens eventuella behov av information, avlastande samtal och ledighet ses över och följs upp,
- dokumentation (logg) avslutas och krishanteringsinsatsen utvärderas,
- eventuell revidering av krisplan och rutiner.

Risk- och sårbarhetsanalys – kontinuitetsplan

Utbildningsenheten har genomfört en risk- och konsekvensanalys utifrån nedanstående frågeställningar.

1. Vad kan inträffa (vilka oönskade händelser eller scenarier)?
2. Hur sannolikt är det att detta inträffar (sannolikhet eller frekvens när det gäller vanligt förekommande olyckor)?
3. Om det inträffar, vad blir konsekvenserna (effekter eller konsekvenser)?

Utbildningsenheten har utifrån risk- och sårbarhetsanalysen upprättat en kontinuitetsplan i syfte att i händelse av kris kunna upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå.

Prioriterade uppgifter

Med utgångspunkt i utbildningsnämndens reglemente och risk- och sårbarhetsanalysen har utbildningsenheten identifierat vilka uppgifter som är prioriterade i händelse av kris.

Beroende på händelsens art, omfattning och längd kan genomförande av vissa prioriterade uppgifter anstå en tid utan att det får större påverkan på vare sig enskild, anordnare eller Nacka kommun. En del uppgifter måste dock genomföras vid vissa givna tidpunkter och är därmed högt prioriterade om händelsen infaller vid en sådan tidpunkt.

Om uppgifterna inte genomförs vid given tidpunkt kan det få stora konsekvenser för elever, anordnare och vårdnadshavare. Det gäller skolval, beslut om skolplacering i förskoleklass, grundskola, anpassad grund- och gymnasieskola, antagningsförfarande gällande gymnasieskolan, beslut om skolskjuts samt utbetalningar av skolpeng/programpeng till fristående anordnare och inackorderingsbidrag till vårdnadshavare. Även uppgifter som underlag till mål och budget, statsbidragsansökningar och ekonomiska redovisningar har givna tidpunkter som måste följas och kan få ekonomiska konsekvenser om de inte genomförs. Ovan nämnda uppgifter ska därför ses som högt prioriterade vid en urvalssituation av vilka arbetsuppgifter som ska genomföras.

Nedan listas de arbetsuppgifter som är mest prioriterade av samtliga arbetsuppgifter som utbildningsenheten utför på utbildningsnämndens uppdrag. Utifrån krisens art, bedömd omfattning och längd samt med beaktande av ovanstående tidsperspektiv, beslutar krisledningschef med stöd av enhetschef om prioriteringsordning samt om eventuella samarbetsaktörer.

Utöver de nedan listade uppgifterna ska utbildningsenheten vid behov därutöver

- samla in information för att få en lägesbild,
- kommunicera aktuell lägesbild till berörda,
- kommunicera riktlinjer/råd eller bestämmelser från myndigheter (till exempel Folkhälsomyndigheten) och samverkansorgan (till exempel SSR),
- underlätta och möjliggöra samarbete mellan anordnare samt
- verkställa de krav och uppgifter som myndigheter kan ålägga Nacka i egenskap av hemkommun inom sitt ansvarsområde,
- föreslå utbildningsnämnden att skyndsamt besluta om förändringar som har påverkan på den uppkomna situationen.

UPPGIFT
Finansiering
- utbetalning av ersättningar till anordnare
- utbetalning av inackorderingsbidrag
- fakturautbetalningar
- avtal om ersättning för IM till fristående anordnare
- beslut om tilläggsbelopp
- beslut om skolskjuts
- statsbidragsansökningar
- mål och budget
- ekonomiska uppföljningar
Målformulering och uppföljning och utvärdering
- underlag till mål och budget
Kundval
- val till förskola och skola
- gymnasieantagning
Myndighetsutövning/myndighetsuppgifter
- skolpliktsbevakning
- beslut om skolplacering
- beslut om placering i anpassad grundskola
- beslut om placering i anpassad gymnasieskola
- tillsyn förskola och pedagogisk omsorg